

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.06- 05.01/256.00.1/Б/ОК20- 1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 26 / 1

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою факультету
національної безпеки, права та
міжнародних відносин

27 серпня 2024 р., протокол № 8

Голова Вченої ради

Лариса СЕРГІЄНКО

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ЕКОНОМІЧНА БЕЗПЕКА ДЕРЖАВИ»

для здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «бакалавр»
спеціальності 256 «Національна безпека (за окремими сферами забезпечення і
видами діяльності)»

освітньо-професійна програма «Національна безпека (за окремими сферами
забезпечення і видами діяльності)»

факультет національної безпеки, права та міжнародних відносин
кафедра національної безпеки, публічного управління та адміністрування

Схвалено на засіданні кафедри
права та правоохоронної
діяльності

26 серпня 2024 р., протокол № 8

Завідувач кафедри

Іван ДРАГАН

Гарант освітньо-професійної
програми

Ірина СУПРУНОВА

Розробники: д.е.н., д.н.держ.упр., проф., професор кафедри права та
правоохоронної діяльності Димитрій ГРИЦИШЕН

Житомир
2024

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.06- 05.01/256.00.1/Б/ОК20- 1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 26 / 2

Робоча програма навчальної дисципліни «Економічна безпека держави» для здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «бакалавр» спеціальності 256 «Національна безпека (за окремими сферами забезпечення і видами діяльності)» за освітньо-професійною програмою «Національна безпека (за окремими сферами забезпечення і видами діяльності)» затверджена Вченою радою факультету національної безпеки, права та міжнародних відносин від 27 серпня 2024 р., протокол № 8.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.06- 05.01/256.00.1/Б/ОК20- 1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 26 / 3

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, ступінь освіти	Характеристика навчальної дисципліни		
		денна форма навчання	заочна форма навчання	
Кількість кредитів – 4	Галузь знань 25 «Воєнні науки, національна безпека, безпека державного кордону»	Обов’язкова		
Модулів – 1	Спеціальність: 256 «Національна безпека (за окремими сферами забезпечення і видами діяльності)»			
Змістових модулів – 3		Рік підготовки:		
Загальна кількість годин – 120		3-й		3-й
		Семестр		
		5-й		5-й
	Лекції			
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 год. самостійної роботи – 3,5 год.	Освітній ступінь: «бакалавр»	32 год.	10 год.	
		Практичні, семінарські		
		32 год.	6 год.	
		Лабораторні		
		0 год.	0 год.	
		Самостійна робота		
		56 год.	104 год.	
Вид контролю: екзамен				

Частка аудиторних занять і частка самостійної та індивідуальної роботи у загальному обсязі годин з навчальної дисципліни становить:

для денної форми навчання – 53 % аудиторних занять, 47 % самостійної та індивідуальної роботи;

для заочної форми навчання – 13 % аудиторних занять, 87 % самостійної та індивідуальної роботи.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.06- 05.01/256.00.1/Б/ОК20- 1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 26 / 4

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Дисципліна “Економічна безпека держави” є обов’язковою дисципліною та вивчається згідно з навчальним планом підготовки фахівців освітнього ступеня “бакалавр” за спеціальністю 256 «Національна безпека (за окремими сферами забезпечення і видами діяльності)».

Метою навчальної дисципліни є оволодіння слухачами системою знань і компетенцій про сутність економічної безпеки держави, аналіз ризиків для нівелювання загроз економічній безпеці держави, оцінку підходів, способів та механізмів забезпечення економічної безпеки держави.

Завданнями вивчення навчальної дисципліни є:

- набуття студентами компетентності і професіоналізму у сфері забезпечення економічної безпеки держави;
- засвоєння основних категорій дисципліни, нормативного забезпечення економічної безпеки України в контексті європейської та євроатлантичної інтеграції;
- з’ясування викликів та загроз економічній безпеці держави в умовах мирного часу та в умовах війни;
- формування уявлення про складові економічної безпеки та їх стан;
- формування вмінь в області розрахунку основних показників економічної безпеки;
- активізація творчого пошуку студентів у вирішенні складних проблем нівелювання загроз забезпечення економічної безпеки.
- формування здатності до критичного осмислення взаємозв’язку проблем економічної безпеки та сталого розвитку в Україні.

Зміст навчальної дисципліни направлений на формування наступних **компетентностей**, визначених освітньо-професійною програмою спеціальності 256 «Національна безпека (за окремими сферами забезпечення і видами діяльності)»:

ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 4. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 5. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 6. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми, приймати обґрунтовані рішення.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.06- 05.01/256.00.1/Б/ОК20- 1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 26 / 5

СК 1. Здатність застосовувати знання провідних безпекових теорій, концепцій, учень, розуміти історію, закономірності та етапи розвитку предметної сфери національної безпеки, знати її цінності та досягнення.

СК 2. Здатність використовувати категорійно-понятійний апарат теорії національної безпеки, виявляти та аналізувати виклики та загрози національній безпеці, оцінювати особливості функціонування сучасної системи національної безпеки на різних рівнях.

СК 11. Здатність аналізувати розвиток безпекового середовища (глобальний, регіональний та національний аспекти), виявляти та оцінювати можливі загрози, уразливості та дестабілізуючі чинники економічній безпеці держави.

Отримані знання з навчальної дисципліни стануть складовими наступних **програмних результатів** навчання за спеціальністю 256 «Національна безпека (за окремими сферами забезпечення і видами діяльності)»:

ПРН 4. Обґрунтовано застосовувати знання з основ теорії національної безпеки, зокрема, оцінювати обстановку, рівень небезпек та загроз національній безпеці, вміти використовувати базовий категорійно-понятійний та аналітично-дослідницький апарат сучасної науки в сфері національної безпеки.

ПРН 8. Формувати концептуальні основи забезпечення національної безпеки та декомпозицію її структурних компонентів, визначати основні складові та етапи реалізації чинних стратегій національної безпеки України та пріоритетні вектори безпекової політики держави в умовах мирного часу та в умовах війни.

ПРН 17. Готувати для ухвалення обґрунтовані рішення, здійснювати функції управління під час здійснення професійної діяльності в різних умовах та демонструвати приклади лідерства та відповідальності за свою діяльність, до співробітництва та роботи в команді, організовуючи професійну діяльність на засадах людиноцентричності, брати активну участь у соціальному та політичному житті на місцевому, регіональному та державному рівнях.

ПРН 22. Вміти аналізувати та оцінювати детермінанти тінізації економіки як загрози національній безпеці держави, застосовувати сучасні методи та інструменти детінізації економіки України, синтезувати спектр заходів та підходів реалізації політики детінізації під час здійснення професійної діяльності.

ПРН 23. Здійснювати дослідницьку діяльність у сфері національної безпеки (зокрема, щодо детінізації економіки) на основі критичного аналізу інформації з диверсифікованих джерел, включаючи англомовні, використовувати інноваційне мислення для формування обґрунтованих висновків та практичних рекомендацій, презентації результатів досліджень для фахівців та нефахівців.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.06- 05.01/256.00.1/Б/ОК20- 1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 26 / 6

ПРН 24. Сприяти захисту економічних інтересів держави в межах своєї компетенції шляхом ідентифікації потенційних загроз, уразливостей та дестабілізаційних чинників економічній безпеці держави, моніторингу підозрілих фінансових операцій, а також розроблення обґрунтованих пропозиції щодо їх нейтралізації та вдосконалення механізмів забезпечення економічної безпеки.

ПРН 25. Мати творче, гнучке та критичне мислення, наполегливість, активність, комунікабельність, стресостійкість, навички самоконтролю та об'єктивного самооцінювання, особисту мотивацію на виконання завдань із забезпечення національної безпеки.

Під час вивчення навчальної дисципліни здобувачі вищої освіти зможуть отримати наступні Soft skills:

- *комунікативні навички*: письмове, вербальне й невербальне спілкування; уміння грамотно спілкуватися по e-mail; вести дискусію і відстоювати свою позицію; навички працювати в команді;
- *уміння виступати привселюдно*: навички, необхідні для виступів на публіці; навички проведення презентації;
- *керування часом*: уміння справлятися із завданнями вчасно;
- *гнучкість і адаптивність*: гнучкість, адаптивність і здатність змінюватися; уміння аналізувати ситуацію, орієнтування на вирішення проблеми;
- *лідерські якості*: уміння спокійно працювати в напруженому середовищі; уміння ухвалювати рішення; уміння ставити мету, планувати діяльність; здатність зберігати спокій та ефективність під час кризових ситуацій або в умовах великого тиску;
- *особисті якості*: креативне й критичне мислення; етичність, чесність, терпіння, повага до оточуючих.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.06- 05.01/256.00.1/Б/ОК20- 1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 26 / 7

3. Програма навчальної дисципліни

МОДУЛЬ 1

Змістовий модуль 1: Теоретичні засади економічної безпеки держави

Тема 1. Сутність економічної безпеки держави (ЗК 1, ЗК 4, ЗК 5, СК 1, СК 2, ПРН 4, ПРН 8)

- 1.1. Економіка, ключові показники, економічні виклики сучасності
- 1.2. Поняття економічної безпеки. Терміни, які використовуються у сфері забезпечення економічної безпеки
- 1.3. Рівні та принципи економічної безпеки
- 1.4. Економічна безпека держави як багаторівнева система: суть та складові
- 1.5. Базові концепції економічної безпеки

Тема 2. Нормативно-правове регулювання забезпечення економічної безпеки держави (ЗК 1, ЗК 4, ЗК 5, СК 2, ПРН 8, ПРН 23)

- 2.1. Характеристика нормативно-правових актів у сфері забезпечення економічної безпеки держави. Основні положення Стратегії економічної безпеки України
- 2.2. Основні норми законодавства ЄС щодо забезпечення економічної безпеки держави та їх імплементації в правове поле України в контексті європейської інтеграції.
- 2.3. Економічна безпека та виховання доброчесності як підґрунтя розбудови національної системи стійкості з врахуванням досвіду НАТО

Тема 3. Суб'єкти та механізми забезпечення економічної безпеки держави (ЗК 1, ЗК 4, ЗК 5, СК 1, СК 2, ПРН 4, ПРН 8)

- 4.1. Характеристика вітчизняних суб'єктів забезпечення економічної безпеки держави та їх взаємодія
- 4.2. Співпраця з міжнародними інституціями в сфері забезпечення економічної безпеки держави
- 4.3. Особливості формування економічної безпеки та механізмів її забезпечення в умовах посягань на територіальну цілісність країни та військового вторгнення

Тема 4. Національні інтереси та загрози економічній безпеці держави (ЗК 1, ЗК 4, ЗК 5, ЗК 6, СК 2, СК 11, ПРН 4, ПРН 22, ПРН 23, ПРН 24, ПРН 25)

- 4.1. Національні економічні інтереси держави
- 4.2. Загрози національній економічній безпеці в умовах мирного часу та в умовах війни

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.06- 05.01/256.00.1/Б/ОК20- 1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 26 / 8

4.3. Моніторинг та профілювання ризиків безпекового розвитку економіки України

4.4. Економічна агресія держав.

4.5. Повоєнне відновлення економіки України

Змістовий модуль 2: Характеристика складових економічної безпеки держави

Тема 5. Фінансова безпека в системі забезпечення економічної безпеки (ЗК 1, ЗК 4, ЗК 5, ЗК 6, СК 2, СК 11, ПРН 4, ПРН 22, ПРН 23, ПРН 24, ПРН 25)

5.1. Сутність та складові фінансової безпеки.

5.2. Стан, виклики та загрози фінансовій безпеці держави

5.3. Оцінка рівня фінансової безпеки держави

5.4. Стратегічний курс та механізм його забезпечення у сфері фінансової безпеки

Тема 6. Виробнича безпека в системі забезпечення економічної безпеки (ЗК 1, ЗК 4, ЗК 5, ЗК 6, СК 2, СК 11, ПРН 4, ПРН 8, ПРН 17, ПРН 23, ПРН 25)

6.1. Сутність виробничої безпеки

6.2. Стан, виклики та загрози виробничій безпеці держави

6.3. Оцінка рівня виробничої безпеки держави

6.4. Стратегічний курс та механізм його забезпечення у сфері виробничої безпеки

Тема 7. Енергетична безпека в системі забезпечення економічної безпеки (ЗК 1, ЗК 4, ЗК 5, ЗК 6, СК 2, СК 11, ПРН 4, ПРН 8, ПРН 17, ПРН 23, ПРН 25)

7.1. Сутність енергетичної безпеки

7.2. Стан, виклики та загрози енергетичній безпеці держави

7.3. Оцінка рівня енергетичної безпеки держави

7.4. Стратегічний курс та механізм його забезпечення у сфері енергетичної безпеки

Тема 8. Науково-технологічна безпека в системі забезпечення економічної безпеки (ЗК 1, ЗК 4, ЗК 5, ЗК 6, СК 2, СК 11, ПРН 4, ПРН 8, ПРН 17, ПРН 23, ПРН 25)

8.1. Сутність науково-технологічної безпеки

8.2. Стан, виклики та загрози науково-технологічній безпеці держави

8.3. Оцінка рівня науково-технологічної безпеки держави

8.4. Стратегічний курс та механізм його забезпечення у сфері науково-

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.06- 05.01/256.00.1/Б/ОК20- 1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 26 / 9

технологічної безпеки

Тема 9. Інвестиційно-інноваційна безпека в системі забезпечення економічної безпеки (ЗК 1, ЗК 4, ЗК 5, ЗК 6, СК 2, СК 11, ПРН 4, ПРН 8, ПРН 17, ПРН 23, ПРН 25)

- 9.1. Сутність інвестиційно-інноваційної безпеки
- 9.2. Стан, виклики та загрози інвестиційно-інноваційній безпеці держави
- 9.3. Оцінка рівня інвестиційно-інноваційної безпеки держави
- 9.4. Стратегічний курс та механізм його забезпечення у сфері інвестиційно-інноваційної безпеки

Тема 10. Соціальна безпека в системі забезпечення економічної безпеки (ЗК 1, ЗК 4, ЗК 5, ЗК 6, СК 2, СК 11, ПРН 4, ПРН 8, ПРН 17, ПРН 23, ПРН 25)

- 10.1. Сутність соціальної безпеки
- 10.2. Стан, виклики та загрози соціальній безпеці держави
- 10.3. Оцінка рівня соціальної безпеки держави
- 10.4. Стратегічний курс та механізм його забезпечення у сфері соціальної безпеки

Тема 11. Демографічна безпека в системі забезпечення економічної безпеки (ЗК 1, ЗК 4, ЗК 5, ЗК 6, СК 2, СК 11, ПРН 4, ПРН 8, ПРН 17, ПРН 23, ПРН 25)

- 11.1. Сутність демографічної безпеки
- 11.2. Стан, виклики та загрози демографічній безпеці держави
- 11.3. Оцінка рівня демографічної безпеки держави
- 11.4. Стратегічний курс та механізм його забезпечення у сфері демографічної безпеки

Тема 12. Продовольча безпека в системі забезпечення економічної безпеки (ЗК 1, ЗК 4, ЗК 5, ЗК 6, СК 2, СК 11, ПРН 4, ПРН 8, ПРН 17, ПРН 23, ПРН 25)

- 12.1. Сутність продовольчої безпеки
- 12.2. Стан, виклики та загрози продовольчій безпеці держави
- 12.3. Оцінка рівня продовольчої безпеки держави
- 12.4. Стратегічний курс та механізм його забезпечення у сфері продовольчої безпеки

Тема 13. Зовнішньоекономічна безпека в системі забезпечення економічної безпеки (ЗК 1, ЗК 4, ЗК 5, ЗК 6, СК 2, СК 11, ПРН 4, ПРН 8, ПРН 17, ПРН 23, ПРН 25)

- 13.1. Сутність зовнішньоекономічної безпеки

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.06- 05.01/256.00.1/Б/ОК20- 1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 26 / 10

- 13.2. Стан, виклики та загрози зовнішньоекономічній безпеці держави
- 13.3. Оцінка рівня зовнішньоекономічної безпеки держави
- 13.4. Стратегічний курс та механізм його забезпечення у сфері зовнішньоекономічної безпеки

Тема 14. Макроекономічна безпека в системі забезпечення економічної безпеки (ЗК 1, ЗК 4, ЗК 5, ЗК 6, СК 2, СК 11, ПРН 4, ПРН 8, ПРН 17, ПРН 23, ПРН 25)

- 14.1. Сутність макроекономічної безпеки
- 14.2. Стан, виклики та загрози макроекономічній безпеці держави
- 14.3. Оцінка рівня макроекономічної безпеки держави
- 14.4. Стратегічний курс та механізм його забезпечення у сфері макроекономічної безпеки

Змістовий модуль 3: Стратегічні вектори розвитку економічної безпеки України в контексті сталого розвитку економіки та євроінтеграції України

Тема 15. Посилення економічної безпеки держави як основи сталого розвитку економіки (ЗК 1, ЗК 2, ЗК 4, ЗК 5, ЗК 6, СК 1, СК 2, СК 11, ПРН 17, ПРН 22, ПРН 23, ПРН 24, ПРН 25)

- 15.1. Економічна безпека як обов'язковий елемент сталого розвитку економіки
- 15.2. Економічний суверенітет країни як ключовий чинник забезпечення економічної безпеки
- 15.3. Неопротекціонізм та економічна безпека держави
- 15.4. Вплив тінізації та корупційної складової на рівень економічної безпеки України

Тема 16. Геоекономічні та геополітичні вектори розвитку економічної безпеки, досвід країн ЄС щодо підвищення економічної безпеки (ЗК 1, ЗК 2, ЗК 4, ЗК 5, ЗК 6, СК 1, СК 2, СК 11, ПРН 8, ПРН 17, ПРН 22, ПРН 23, ПРН 24, ПРН 25)

- 16.1. Геополітичні та геоекономічні зміни, формовані під впливом російської агресії, та оновлення місця України у світовому просторі
- 16.2. Економічна безпека України: позитивні та негативні чинники процесу економічної глобалізації світу.
- 16.3. Досвід ЄС трансформаційних змін і збалансованої стратегії економічного розвитку
- 16.4. Рух до локалізації глобальних інститутів розвитку задля підвищення економічної безпеки, післявоєнного відновлення України та формування нових економічних зв'язків з ЄС та світом

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.06- 05.01/256.00.1/Б/ОК20- 1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 26 / 11

4. Структура (тематичний план) навчальної дисципліни

Змістові модулі і теми	Кількість годин							
	денна форма				заочна форма			
	усього	лекції	практичні	самостійна робота	усього	лекції	практичні	самостійна робота
МОДУЛЬ 1								
Змістовий модуль 1: Теоретичні засади економічної безпеки держави								
Тема 1. Сутність економічної безпеки держави	7	2	2	3	9	1	-	8
Тема 2. Нормативно-правове регулювання забезпечення економічної безпеки держави	7	2	2	3	7	-	-	7
Тема 3. Суб'єкти та механізми забезпечення економічної безпеки держави	9	2	4	3	9	-	-	9
Тема 4. Національні інтереси та загрози економічній безпеці держави	9	2	4	3	9	1	1	7
Разом за змістовий модуль 1	32	8	14	12	34	2	1	31
Змістовий модуль 2: Характеристика складових економічної безпеки держави								
Тема 5. Фінансова безпека в системі забезпечення економічної безпеки	7	2	2	3	7	1	1	5
Тема 6. Виробнича безпека в системі забезпечення економічної безпеки	7	2	2	3	7	-	-	7
Тема 7. Енергетична безпека в системі забезпечення економічної безпеки	7	2	2	3	7	1	1	5
Тема 8. Науково-технологічна безпека в системі забезпечення економічної безпеки	8	2	1	5	8	-	-	8
Тема 9. Інвестиційно-інноваційна безпека в системі забезпечення економічної безпеки	8	2	1	5	8	1	-	7
Тема 10. Соціальна безпека в системі забезпечення економічної безпеки	7	2	2	3	7	-	-	7
Тема 11. Демографічна безпека в системі забезпечення економічної безпеки	7	2	2	3	7	-	-	7
Тема 12. Продовольча безпека в системі забезпечення економічної безпеки	7	2	2	3	7	-	-	7
Тема 13. Зовнішньоекономічна безпека в системі забезпечення економічної безпеки	7	2	2	3	7	1	1	5
Тема 14. Макроекономічна безпека в системі забезпечення економічної безпеки	7	2	2	3	7	-	-	7
Разом за змістовий модуль 2	68	20	18	34	68	4	3	61
Змістовий модуль 3: Стратегічні вектори розвитку економічної безпеки України в контексті сталого розвитку економіки та євроінтеграції України								
Тема 15. Посилення економічної безпеки держави як основи сталого розвитку економіки	9	2	2	5	9	1	1	7
Тема 16. Геоекономічні та геополітичні вектори розвитку економічної безпеки, досвід країн ЄС щодо підвищення економічної безпеки	9	2	2	5	9	1	1	7
Разом за змістовий модуль 3	18	4	4	10	18	2	2	14
Модульний контроль	2	-	2	-	-	-	-	-
РАЗОМ	120	32	32	56	120	10	6	104

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.06- 05.01/256.00.1/Б/ОК20- 1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 26 / 12

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
МОДУЛЬ 1			
1	Тема 1. Сутність економічної безпеки держави	2	-
2	Тема 2. Нормативно-правове регулювання забезпечення економічної безпеки держави	2	-
3	Тема 3. Суб'єкти та механізми забезпечення економічної безпеки держави	2	-
4	Тема 4. Національні інтереси та загрози економічній безпеці держави	2	1
5	Тема 5. Фінансова безпека в системі забезпечення економічної безпеки	2	1
6	Тема 6. Виробнича безпека в системі забезпечення економічної безпеки	2	-
7	Тема 7. Енергетична безпека в системі забезпечення економічної безпеки	2	1
8	Тема 8. Науково-технологічна безпека в системі забезпечення економічної безпеки	1	-
9	Тема 9. Інвестиційно-інноваційна безпека в системі забезпечення економічної безпеки	1	-
10	Тема 10. Соціальна безпека в системі забезпечення економічної безпеки	2	-
11	Тема 11. Демографічна безпека в системі забезпечення економічної безпеки	2	-
12	Тема 12. Продовольча безпека в системі забезпечення економічної безпеки	2	-
13	Тема 13. Зовнішньоекономічна безпека в системі забезпечення економічної безпеки	2	1
14	Тема 14. Макроекономічна безпека в системі забезпечення економічної безпеки	2	-
15	Тема 15. Посилення економічної безпеки держави як основи сталого розвитку економіки	2	1
16	Тема 16. Геоекономічні та геополітичні вектори розвитку економічної безпеки, досвід країн ЄС щодо підвищення економічної безпеки	2	1
МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ		2	-
РАЗОМ		32	6

6. Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
МОДУЛЬ 1			
1	Тема 1. Сутність економічної безпеки держави 1. Екосенсейт економічної безпеки	3	8
2	Тема 2. Нормативно-правове регулювання забезпечення економічної безпеки держави 1. Місце і роль держави у формуванні економічної безпеки та механізмів її забезпечення	3	7
3	Тема 3. Суб'єкти та механізми забезпечення економічної безпеки держави 1. Інституційні детермінанти регулювання економічної безпеки	3	9
4	Тема 4. Національні інтереси та загрози економічній безпеці держави 1. Бізнес-розвідка та умови захисту національної економіки.	3	7

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.06- 05.01/256.00.1/Б/ОК20- 1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 26 / 13

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
5	Тема 5. Фінансова безпека в системі забезпечення економічної безпеки 1. Перспективи застосування «зеленого» фінансування в повоєнній відбудові економіки	3	5
6	Тема 6. Виробнича безпека в системі забезпечення економічної безпеки 1. Моделювання механізмів декорупцізації економіки для забезпечення виробничої безпеки	3	7
7	Тема 7. Енергетична безпека в системі забезпечення економічної безпеки 1. Сучасні тренди зарубіжного досвіду у площині енергетичної безпеки	3	5
8	Тема 8. Науково-технологічна безпека в системі забезпечення економічної безпеки 1. Технологічна безпека України у глобальному інноваційному просторі XXI сторіччя	5	8
9	Тема 9. Інвестиційно-інноваційна безпека в системі забезпечення економічної безпеки 1. Актуальність ноосферного імперативу інноваційних трансформацій української економіки	5	7
10	Тема 10. Соціальна безпека в системі забезпечення економічної безпеки 1. Соціальний вимір економічної безпеки України	3	7
11	Тема 11. Демографічна безпека в системі забезпечення економічної безпеки 1. Оцінка втрат і перспектив розвитку людського капіталу як складової національного багатства України внаслідок військової агресії	3	7
12	Тема 12. Продовольча безпека в системі забезпечення економічної безпеки 1. Україна у глобальному вимірі продовольчої безпеки	3	7
13	Тема 13. Зовнішньоекономічна безпека в системі забезпечення економічної безпеки 1. Зовнішньоекономічна безпека в умовах кризових явищ	3	5
14	Тема 14. Макроекономічна безпека в системі забезпечення економічної безпеки 1. Нова Україна у повоєнному світі	3	7
15	Тема 15. Посилення економічної безпеки держави як основи сталого розвитку економіки 1. Цілі сталого розвитку та їх взаємозв'язок з економічною безпекою	5	7
16	Тема 16. Гоекономічні та геополітичні вектори розвитку економічної безпеки, досвід країн ЄС щодо підвищення економічної безпеки 1. Глобальні трансформації і роль України в їх прискоренні	5	7
РАЗОМ		56	104

7. Індивідуальні та групові завдання

Індивідуальне завдання

Кейс «Глобальні економічні зміни та вплив політики економічного протекціонізму на економічну безпеку держави»

І. Заповніть таблицю на основі проведеного критичного аналізу досвіду країн світу в сфері забезпечення економічної безпеки, обравши для порівняння п'ять країн Європи та п'ять країн G20 та Україну.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.06- 05.01/256.00.1/Б/ОК20- 1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 26 / 14

Досвід провідних країн світу із забезпечення економічної безпеки

Країни	Нормативні документи міжнародної економічної безпеки	Загрози міжнародної економічної безпеки	Форми і методи забезпечення міжнародної економічної безпеки
...			

П. У 2020-ті роки, зокрема під час пандемії COVID-19, а також унаслідок геополітичної напруженості (зокрема війни в Україні), світ зіткнувся з новою хвилею економічного протекціонізму.

1. Визначте причини його виникнення.
2. Як заходи «нового» економічного протекціонізму відрізняються від традиційних форм регулювання? Які наслідки цього явища для міжнародної економіки та економічної безпеки України?

Напрямки відповіді:

1. **Причини:**
 - а. Переривання глобальних ланцюгів поставок через пандемію.
 - б. Енергетична криза та необхідність забезпечення стратегічної автономії.
 - с. Зростання напруженості між США і Китаєм.
 - д. Війна в Україні та санкції проти Росії.
2. **Відмінності нових заходів:**
 - а. Традиційний протекціонізм: мита, квоти на імпорту, субсидії.
 - б. Нові заходи: санкції, обмеження на експорт технологій, контроль критичних ресурсів, кібератаки, вимоги локалізації виробництва, розвиток ринку криптовалюти.
3. **Наслідки:**
 - а. Зростання цін на стратегічні товари.
 - б. Зміна напрямків торгівлі (наприклад, переорієнтація Європи на постачання енергоресурсів з інших регіонів).
 - с. Посилення національної політики імпортозаміщення
 - д. Нові інструменти тінізації економіки

III. Заповніть таблицю щодо загального рівня економічної безпеки країни та індикаторів, пов'язаних з тінізацією економіки. Обґрунтуйте взаємозв'язок економічної безпеки та процесів тінізації економіки.

Рівень економічної безпеки країни

[illegible]

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.06- 05.01/256.00.1/Б/ОК20- 1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 26 / 15

Рівень "тінізації" економіки, % до ВВП										
Зайнятість населення у неформальному секторі економіки, % до загальної кількості зайнятих										

8. Методи навчання

Під час викладання навчальної дисципліни використовуються методи навчання, що сприяють досягненню відповідних програмних результатів.

Результат навчання	Методи навчання
ПРН 4. Обґрунтовано застосовувати знання з основ теорії національної безпеки, зокрема, оцінювати обстановку, рівень небезпек та загроз національній безпеці, вміти використовувати базовий категорійно-понятійний та аналітично-дослідницький апарат сучасної науки в сфері національної безпеки.	Вербальні (лекція, пояснення); наочні (спостереження, ілюстрація, демонстрація); практичні (різні види вправ та завдань, практики); дискусійний метод; метод активного навчання (проведення ділових ігор, мозковий штурм, командна робота); ситуаційний метод
ПРН 8. Формувати концептуальні основи забезпечення національної безпеки та декомпозицію її структурних компонентів, визначати основні складові та етапи реалізації чинних стратегій національної безпеки України та пріоритетні вектори безпекової політики держави в умовах мирного часу та в умовах війни.	Вербальні (лекція, пояснення); наочні (спостереження, ілюстрація, демонстрація); практичні (різні види вправ та завдань, практики); дискусійний метод; метод активного навчання (проведення ділових ігор, мозковий штурм, командна робота); ситуаційний метод.
ПРН 17. Готувати для ухвалення обґрунтовані рішення, здійснювати функції управління під час здійснення професійної діяльності в різних умовах та демонструвати приклади лідерства та відповідальності за свою діяльність, до співробітництва та роботи в команді, організовуючи професійну діяльність на засадах людиноцентричності, брати активну участь у соціальному та політичному житті на місцевому, регіональному та державному рівнях.	Вербальні (лекція, пояснення); наочні (спостереження, ілюстрація, демонстрація); практичні (різні види вправ та завдань, практики); дискусійний метод; метод активного навчання (проведення ділових ігор, мозковий штурм, командна робота); ситуаційний метод.
ПРН 22. Вміти аналізувати та оцінювати детермінанти тінізації економіки як загрози національній безпеці держави, застосовувати сучасні методи та інструменти детінізації економіки України, синтезувати спектр заходів та підходів реалізації політики детінізації під час здійснення професійної діяльності.	Вербальні (лекція, пояснення); наочні (спостереження, ілюстрація, демонстрація); практичні (різні види вправ та завдань, практики); дискусійний метод; метод активного навчання (проведення ділових ігор, мозковий штурм, командна робота); ситуаційний метод.
ПРН 23. Здійснювати дослідницьку діяльність у сфері національної безпеки (зокрема, щодо детінізації економіки) на основі критичного аналізу інформації з диверсифікованих джерел, включаючи англомовні, використовувати інноваційне мислення для формування обґрунтованих висновків та практичних рекомендацій, презентації результатів досліджень для	Вербальні (лекція, пояснення); наочні (спостереження, ілюстрація, демонстрація); практичні (різні види вправ та завдань, практики); дискусійний метод; метод активного навчання (проведення ділових ігор, мозковий штурм, командна робота); ситуаційний метод.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.06- 05.01/256.00.1/Б/ОК20- 1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 26 / 16

Результат навчання	Методи навчання
фахівців та нефахівців.	
ПРН 24. Сприяти захисту економічних інтересів держави в межах своєї компетенції шляхом ідентифікації потенційних загроз, уразливостей та дестабілізаційних чинників економічній безпеці держави, моніторингу підозрілих фінансових операцій, а також розроблення обґрунтованих пропозицій щодо їх нейтралізації та вдосконалення механізмів забезпечення економічної безпеки.	Вербальні (лекція, пояснення); наочні (спостереження, ілюстрація, демонстрація); практичні (різні види вправ та завдань, практики); дискусійний метод; метод активного навчання (проведення ділових ігор, мозковий штурм, командна робота); ситуаційний метод.
ПРН 25. Мати творче, гнучке та критичне мислення, наполегливість, активність, комунікабельність, стресостійкість, навички самоконтролю та об'єктивного самооцінювання, особисту мотивацію на виконання завдань із забезпечення національної безпеки.	Вербальні (лекція, пояснення); наочні (спостереження, ілюстрація, демонстрація); практичні (різні види вправ та завдань, практики); дискусійний метод; метод активного навчання (проведення ділових ігор, мозковий штурм, командна робота); ситуаційний метод.

9. Методи контролю

Перевірка досягнення програмних результатів навчання здійснюється з використанням наступних методів.

Результат навчання	Методи контролю
ПРН 4. Обґрунтовано застосовувати знання з основ теорії національної безпеки, зокрема, оцінювати обстановку, рівень небезпек та загроз національній безпеці, вміти використовувати базовий категорійно-понятійний та аналітично-дослідницький апарат сучасної науки в сфері національної безпеки.	Усне опитування, участь у дискусії, відповіді на проблемні запитання, перевірка виконання практичних завдань, кейсів, експрес-тестування, перевірка виконання та захист індивідуальних завдань, перевірка виконання завдань модульного контролю, екзамен.
ПРН 8. Формувати концептуальні основи забезпечення національної безпеки та декомпозицію її структурних компонентів, визначати основні складові та етапи реалізації чинних стратегій національної безпеки України та пріоритетні вектори безпекової політики держави в умовах мирного часу та в умовах війни.	Усне опитування, участь у дискусії, відповіді на проблемні запитання, перевірка виконання практичних завдань, кейсів, експрес-тестування, перевірка виконання та захист індивідуальних завдань, перевірка виконання завдань модульного контролю, екзамен.
ПРН 17. Готувати для ухвалення обґрунтовані рішення, здійснювати функції управління під час здійснення професійної діяльності в різних умовах та демонструвати приклади лідерства та відповідальності за свою діяльність, до співробітництва та роботи в команді, організовуючи професійну діяльність на засадах людиноцентричності, брати активну участь у соціальному та політичному житті на	Усне опитування, участь у дискусії, відповіді на проблемні запитання, перевірка виконання практичних завдань, кейсів, експрес-тестування, перевірка виконання та захист індивідуальних завдань, перевірка виконання завдань модульного контролю, екзамен.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.06- 05.01/256.00.1/Б/ОК20- 1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 26 / 17

Результат навчання	Методи контролю
місцевому, регіональному та державному рівнях.	
ПРН 22. Вміти аналізувати та оцінювати детермінанти тінізації економіки як загрози національній безпеці держави, застосовувати сучасні методи та інструменти детінізації економіки України, синтезувати спектр заходів та підходів реалізації політики детінізації під час здійснення професійної діяльності.	Усне опитування, участь у дискусії, відповіді на проблемні запитання, перевірка виконання практичних завдань, кейсів, експрес-тестування, перевірка виконання та захист індивідуальних завдань, перевірка виконання завдань модульного контролю, екзамен.
ПРН 23. Здійснювати дослідницьку діяльність у сфері національної безпеки (зокрема, щодо детінізації економіки) на основі критичного аналізу інформації з диверсифікованих джерел, включаючи англомовні, використовувати інноваційне мислення для формування обґрунтованих висновків та практичних рекомендацій, презентації результатів досліджень для фахівців та нефахівців.	Усне опитування, участь у дискусії, відповіді на проблемні запитання, перевірка виконання практичних завдань, кейсів, експрес-тестування, перевірка виконання та захист індивідуальних завдань, перевірка виконання завдань модульного контролю, екзамен.
ПРН 24. Сприяти захисту економічних інтересів держави в межах своєї компетенції шляхом ідентифікації потенційних загроз, уразливостей та дестабілізаційних чинників економічній безпеці держави, моніторингу підозрілих фінансових операцій, а також розроблення обґрунтованих пропозиції щодо їх нейтралізації та вдосконалення механізмів забезпечення економічної безпеки.	Усне опитування, участь у дискусії, відповіді на проблемні запитання, перевірка виконання практичних завдань, кейсів, експрес-тестування, перевірка виконання та захист індивідуальних завдань, перевірка виконання завдань модульного контролю, екзамен.
ПРН 25. Мати творче, гнучке та критичне мислення, наполегливість, активність, комунікабельність, стресостійкість, навички самоконтролю та об'єктивного самооцінювання, особисту мотивацію на виконання завдань із забезпечення національної безпеки.	Усне опитування, участь у дискусії, відповіді на проблемні запитання, перевірка виконання практичних завдань, кейсів, експрес-тестування, перевірка виконання та захист індивідуальних завдань, перевірка виконання завдань модульного контролю, екзамен.

10. Оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти

Оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни здійснюється відповідно до Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у Державному університеті «Житомирська політехніка» та розподілу балів, що наведений нижче.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.06- 05.01/256.00.1/Б/ОК20- 1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 26 / 18

Система оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни включає:

- поточний, модульний та підсумковий контроль – для здобувачів денної форми навчання;
- поточний та підсумковий контроль – для здобувачів заочної форми навчання.

Поточний контроль проводиться для оцінювання рівня засвоєння знань, формування умінь і навичок здобувачів вищої освіти впродовж вивчення ними матеріалу модуля (змістових модулів) навчальної дисципліни. Поточний контроль здійснюється під час проведення навчальних занять.

Модульний контроль проводиться з метою оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти за модуль (змістові модулі) навчальної дисципліни. Модульний контроль проводиться під час навчального заняття після завершення вивчення матеріалу модуля (змістових модулів) навчальної дисципліни. Модульний контроль здійснюється у формі тестування.

Підсумковий контроль проводиться для підсумкового оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни. Підсумковий контроль здійснюється після завершення вивчення навчальної дисципліни. Підсумковий контроль проводиться у формі екзамену. Процедура складання екзамену визначена у Положенні про організацію освітнього процесу у Державному університеті «Житомирська політехніка».

Розподіл балів з навчальної дисципліни

Види робіт здобувача вищої освіти	Кількість балів за семестр
Семестр 5	
Для здобувача денної форми навчання	
Виконання завдань поточного контролю	60
Виконання завдань модульного або підсумкового контролю	40
Підсумкова семестрова оцінка	100
Для здобувача заочної форми навчання	
Виконання завдань поточного контролю	60
Виконання завдань підсумкового контролю	40
Підсумкова семестрова оцінка	100

Розподіл балів за виконання завдань поточного контролю

Види робіт здобувача вищої освіти	Кількість балів за семестр	
	денна форма	заочна форма
Семестр 5		
Виконання завдань під час навчальних занять	45	40
Виконання та захист індивідуальних завдань	15	20
Виконання науково-дослідної роботи та інших видів робіт	до 20	до 20

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.06- 05.01/256.00.1/Б/ОК20- 1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 26 / 19

Види робіт здобувача вищої освіти	Кількість балів за семестр	
	денна форма	заочна форма
(додаткові – заохочувальні бали): – участь у конференціях, семінарах або інших наукових заходах; – презентація інноваційних ідей на тему, що вивчається; – участь у наукових студентських конференціях (написання тези доповідей та презентація доповіді на конференції); – публікація наукових статей; – участь у студентських предметних олімпіадах, Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт, грантах, науково-дослідних проектах		
Разом за виконання завдань поточного контролю	60	60

Розподіл балів за виконання завдань під час навчальних занять

Види робіт здобувача вищої освіти	Кількість балів за семестр	
	денна форма	заочна форма
Відповіді (виступи) на заняттях	10	10
Участь у дискусії	15	10
Виконання тестових завдань	20	20
Разом за виконання завдань під час навчальних занять	45	40

З метою застосування цілих чисел для оцінювання результатів роботи здобувачів вищої освіти під час навчальних занять протягом семестру використовується 100-бальна шкала оцінювання кожного окремо виду робіт. Розрахунок набраних здобувачем вищої освіти балів за виконання завдань під час навчальних занять за семестр проводиться за формулою:

$$P_{H3} = (P_{B100} \times BK_B + P_{UD100} \times BK_{UD} + P_{TZ100} \times BK_{TZ}) \times K_{H3}, \quad (1)$$

де P_{H3} – кількість набраних здобувачем вищої освіти балів за виконання завдань під час навчальних занять за семестр;

P_{B100} , P_{UD100} , P_{TZ100} – кількість набраних здобувачем вищої освіти балів за семестр відповідно за відповіді (виступи) на заняттях, за участь у дискусії, за виконання тестових завдань (кожний окремо вид робіт на навчальних заняттях оцінюється за 100-бальною шкалою);

BK_B , BK_{UD} , BK_{TZ} – вагові коефіцієнти відповідно за відповіді (виступи) на заняттях, за участь у дискусії, за виконання тестових завдань. Значення вагових коефіцієнтів становить:

– для здобувачів денної форми навчання (у кожному семестрі вивчення навчальної дисципліни):

$$BK_B = 10 \div 45 = 0,22;$$

$$BK_{UD} = 15 \div 45 = 0,33;$$

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.06- 05.01/256.00.1/Б/ОК20- 1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 26 / 20

$$BK_{T3} = 20 \div 45 = 0,45;$$

– для здобувачів заочної форми навчання (у кожному семестрі вивчення навчальної дисципліни):

$$BK_B = 10 \div 40 = 0,25;$$

$$BK_{УД} = 10 \div 40 = 0,25;$$

$$BK_{T3} = 20 \div 40 = 0,5;$$

K_{H3} – коригувальний коефіцієнт. Значення коригувального коефіцієнту становить:

– для здобувачів денної форми навчання (у кожному семестрі вивчення навчальної дисципліни) $K_{H3} = 45 \div 100 = 0,45$;

– для здобувачів заочної форми навчання (у кожному семестрі вивчення навчальної дисципліни) $K_{H3} = 40 \div 100 = 0,4$.

Розподіл балів за виконання завдань модульного контролю

Види робіт здобувача вищої освіти денної форми навчання	Кількість балів за семестр
Виконання завдань модульного контролю	40
Разом за виконання завдань модульного контролю	40

Якщо здобувач вищої освіти денної форми навчання виконав завдання модульного контролю і з урахуванням отриманих балів за поточний контроль набрав у сумі 60 балів або більше, він може погодити дану оцінку в електронному кабінеті і вона стане семестровою оцінкою за вивчення навчальної дисципліни.

Якщо здобувач вищої освіти денної форми навчання під час вивчення навчальної дисципліни набрав 60 балів або більше і бажає покращити свій результат успішності, він проходить процедуру підсумкового контролю у формі екзамену. Набрані бали за виконання завдань підсумкового контролю, а також бали за поточний контроль сумуються і формується семестрова оцінка з навчальної дисципліни. Бали, які здобувач вищої освіти набрав за виконання завдань модульного контролю, при цьому не враховуються під час розрахунку семестрової оцінки з навчальної дисципліни.

У здобувача вищої освіти заочної форми навчання семестрова оцінка за вивчення навчальної дисципліни формується як сума кількості балів за поточний контроль і кількості балів за підсумковий контроль.

Здобувач вищої освіти допускається до процедури підсумкового контролю у формі екзамену, якщо за виконання завдань поточного контролю набрав 20 балів або більше.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.06- 05.01/256.00.1/Б/ОК20- 1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 26 / 21

Якщо здобувач вищої освіти за результатами поточного контролю набрав 15–19 балів, він отримує право за власною заявою опанувати окремі теми (змістові модулі) навчальної дисципліни понад обсяги, встановлені навчальним планом освітньої програми. Вивчення окремих складових навчальної дисципліни понад обсяги, встановлені навчальним планом освітньої програми, здійснюється у вільний від занять здобувача вищої освіти час.

Якщо здобувач вищої освіти за результатами поточного контролю набрав від 0 до 14 балів (включно), він вважається таким, що не виконав вимоги робочої програми навчальної дисципліни та має академічну заборгованість. Здобувач вищої освіти отримує право за власною заявою опанувати навчальну дисципліну у наступному семестрі понад обсяги, встановлені навчальним планом освітньої програми¹.

Процедура надання додаткових освітніх послуг здобувачу вищої освіти з метою вивчення навчального матеріалу дисципліни понад обсяги, встановлені навчальним планом освітньої програми, визначена у Положенні про надання додаткових освітніх послуг здобувачам вищої освіти в Державному університеті «Житомирська політехніка».

Визнання результатів навчання, набутих у неформальній та/або інформальній освіті

Визнання результатів навчання, набутих у неформальній та/або інформальній освіті в рамках окремих тем навчальної дисципліни, здійснюється викладачем за зверненням здобувача вищої освіти та представленням документів, які підтверджують результати навчання (сертифікати, свідоцтва, скріншоти тощо). Рішення про визнання та оцінка за відповідну частину освітнього компонента приймається викладачем за результатами співбесіди зі здобувачем вищої освіти.

Визнання результатів навчання, набутих у неформальній та/або інформальній освіті в рамках цілого освітнього компонента, здійснюється за процедурою, яка визначена у Положенні про організацію освітнього процесу у Державному університеті «Житомирська політехніка».

Рекомендовані курси:

Зрозуміло! Освітня онлайн-платформа. Подолати кризу. Економічні виклики сучасності. URL: <https://courses.zrozumilo.in.ua/courses/course-v1:EEF+EEF-022+Jan-2022/about>

Prometheus. Дослідження корупції: Як це працює? URL: https://prometheus.org.ua/course/course-v1:IRF+CSHW101+2018_T1

Prometheus. Економіка для всіх. https://prometheus.org.ua/course/course-v1:NaUKMA+103+2015_T1

Prometheus. Україна на шляху до ЄС. URL:

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.06- 05.01/256.00.1/Б/ОК20- 1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 26 / 22

https://prometheus.org.ua/course/course-v1:Prometheus+UAEU101+2023_T2

Дія.Освіта. Корупція в оборонному секторі: прояви та способи протидії.
URL: <https://osvita.diia.gov.ua/courses/stop-corruption>

Шкала оцінювання

Шкала ЄКТС	Національна шкала	100-бальна шкала
A	Відмінно	90-100
B	Добре	82-89
C		74-81
D	Задовільно	64-73
E		60-63
FX	Незадовільно	35-59
F		0-34

11. Рекомендована література

Основна література

1. Про Стратегію економічної безпеки України на період до 2025 року / Указ Президента України від 11 серпня 2021 року № 347/2021 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/n0048525-21#Text>

2. Методичні рекомендації щодо розрахунку рівня економічної безпеки України. Наказ Міністерства економічного розвитку і торгівлі України № 1277 від 29.10.2013. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v1277731-13#Text>

Додаткова література

3. Безпекове середовище 2033: Монографія. К.: НУОУ імені Івана Черняхівського, 2022. 117 с.

4. Варналій З. С. Економічна та фінансова безпека України в умовах глобалізації. Київ : Знання України, 2020. 423 с.

5. Варналій З. С. Фінансова безпека держави // Фінанси. Підручник : 2-ге вид., доп. та перероб. / І. О. Лютий, С. Я. Боринець, З. С. Варналій та ін.; за заг. ред. д.е.н., проф. І.О. Лютого. Київ : 2023. 716 с.

6. Войцехівська С. І. Детінізація економіки як запорука фінансової безпеки держави. Економіка та суспільство. 2023. № 56. URL: <https://www.economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/2957>

7. Геополітичні та гео економічні зміни, формовані під впливом російської агресії, та оновлення місця України у світовому просторі / Наук. ред.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.06- 05.01/256.00.1/Б/ОК20- 1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 26 / 23

В. Юрчишин. – Київ: Центр Разумкова, 2022.
https://razumkov.org.ua/uploads/article/2022_TRANSFORMANS_UKR.pdf.

8. Горизонтальний огляд звітів про взаємні оцінки країн у сфері боротьби з відмиванням коштів та фінансуванням тероризму. К., 2021. 703 с.

9. Грицишен Д.О. Державна політика в сфері запобігання та протидії економічній злочинності: монографія. Житомир: ЖДТУ. 2020. 300 с.

10. Державна кримінально-правова політика протидії економічній злочинності: монографія / За загальною редакцією В.В. Євдокимова, Д.О. Грицишена. – Житомир: Видавничий дім «Бук-друк», 2024. 672 с.

11. Державна політика забезпечення національної безпеки України: основні напрямки та особливості здійснення: монографія / Криштанович М.Ф., Пушак Я.Я., Флейчук М.І., Франчук В.І. Львів: Сполом, 2020. 418 с.

12. Дикий А.П. Державна політика запобігання та протидії економічній злочинності в системі гарантування економічної безпеки України: монографія. Житомир: ТОВ «Видавничий дім “Бук-Друк”». 2023. 428 с.

Економіка та економічна безпека держави. Теорія та практика : Монографічний навчальний посібник / С. Давиденко, О. Єгорова, В. Приходько, П. Матішак, Я. Голоніч, П. Копінець, М. Мачкінова, М. Доброволська та ін. Ужгород : РІК-У, 2017. 388 с. URL: <https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/handle/lib/19681>.

13. Економічна безпека держави: навчально-методичний посібник / Живко З.Б., Черевко О.В., Копитко М.І., Зачосова Н.В., Живко М.О., Серeda В.В., Занора В.О., Бієвець А.В.; за ред. Живко З.Б. Черкаси : видавець Чабаненко Ю.А., 2019. 240 с.

14. Економічна безпека та фінансові розслідування: концепти, прагматика, інструментарій забезпечення : колективна монографія. / За заг. ред. д.е.н., доц. Вівчар О. І. Тернопіль: Економічна думка, 2019. 395 с.

15. Економічна безпека України в умовах довготривалої війни. Експертно-аналітична доповідь. К.: НІСД, 2024 – 71 с. – <https://doi.org/10.53679/NISS-analytrep.2024.08>

16. Запобігання корупції у Збройних Силах України. Особливості правозастосування під час дії воєнного стану. Ануфрієв М.І., Копотун І.М., Коропатнік ІМ., Кривенко О.В., Курилюк Ю. Б., Петков С. В. Київ. ВД «Професіонал», 2022. 608 с.

17. Іванова Н.С. Економічна безпека : навч. посібник. / укл. Н.С. Іванова / Донец. нац. ун-т економіки і торгівлі ім. М. Туган-Барановського, каф. маркетингу, менеджменту та публ. адміністрування. Кривий Ріг: ДонНУЕТ, 2020. 139 с. DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.10022448>

18. Качинський А. Б. Індикатори національної безпеки: визначення та застосування їх граничних значень : монографія / А. Б. Качинський. К. : НІСД, 2013. 104 с

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.06- 05.01/256.00.1/Б/ОК20- 1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 26 / 24

19. Коковіхіна О. О. Фінансова безпека: Конспект лекцій. – Харків: УкрДУЗТ, 2021. – 102 с.

20. Концептуальні засади національної стійкості та державна політика врегулювання воєнно-політичних конфліктів: колективна монографія /за заг. ред. Г.П. Ситника ; ТОВ «Академпрес». Київ, 2024. 358 с.

21. Марченко О. М., Пушак Я. Я., Ревак І. О. Фінансова безпека держави : навч. посібник. Львів, 2020. 356 с.

22. Основи економічної безпеки : підручник / Бандурка О.М., Духов В.Е., Петрова К.Я., Червяков І.М. Харків : Вид-во Нац. ун-ту внутр. справ., 2003. 236 с.

23. Оцінка інтеграції України до європейського економічного простору: колективна монографія / за заг. ред. д.е.н., проф. О.О. Борзенко; НАН України, ДУ «Інститут економіки та прогнозування НАН України». Електрон. дані. К., 2021. 493 с.

24. Панченко В. Г. Глобальні виміри неопротекціонізму: теорія і практика. Київ: Аграр Медіа Груп, 2018. 618 с.

25. Потехін О., Клименко Ю. Геополітика проти безпеки: союзницьке стримування агресії в Європі ХХ – початку ХХІ ст. К.: ДУХ І ЛІТЕРА, 2023. 552 с.

26. Про Бюро економічної безпеки України : Закон України від 28 січня 2021 року № 1150-ІХ. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1150-20#Text>.

27. Про національну безпеку України: Закон України №2469-VIII від 21.06.18 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2469-19>

28. Про Стратегію національної безпеки України / Указ Президента України від 26.05.2015 р., № 287/2015 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/287/2015#n7>.

29. Ружицький І.Ю. Теоретико-концептуальні засади інституційного забезпечення економічної безпеки України: монографія Чернівці: НУ «Чернігівська політехніка», 2021. 298 с.

30. Румик І.І. Продовольча безпека держави: питання теорії, методології, практики: монографія. Київ: ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК». 2020. 420 с.

31. Свірко С.В. Механізми державного управління бюджетною безпекою: монографія. Житомир: ТОВ "Видавничий дім "Бук-Друк". 2021. 436 с.

32. Світовий досвід проведення національних оцінок ризиків відмивання коштів та фінансування тероризму. К., 2021. 344 с.

33. Ситник Г.П. Виклики національній безпеці у контексті формування нового світового порядку: курс лекцій / Г.П.Ситник. К: ТОВ "САК Лтд.", 2023. 103 с.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.06- 05.01/256.00.1/Б/ОК20- 1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 26 / 25

34. Супрунова І.В. Державна політика у сфері детінізації національної економіки як структурної складової державної безпеки: монографія. Житомир: ТОВ «Видавничий дім “Бук-Друк”». 2021. 340 с.

35. Типологічне дослідження «Відмивання доходів від податкових злочинів», затверджене Наказом Державної служби фінансового моніторингу України 21.12.2020 №122. 78 с.

36. Фінансова безпека держави: навч. посібник. / Марченко О. М., Пушак Я. Я., Ревак І. О. Львів, 2020. 356 с.

37. Фінансова безпека суб'єктів підприємництва в умовах війни та повоєнного відновлення (науково-експертна та соціальна оцінка) : монографія / В. С. Варналій, Г. Ш. Катамадзе, О. В. Чеберяко [та ін.] ; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка ; Асоціація платників податків України ; за ред. З. С. Варналія та Г. Ш. Катамадзе. – Київ : КМ-БУКС, 2023. – 240 с.

38. Харазішвілі Ю. М., Система сталого розвитку: інструментарій оцінки, резерви та стратегічні сценарії реалізації: монографія. НАН України, Ін-т економіки пром-сті. Київ. 2019. 304 с.

39. Briukhovetska Iryna, Ivanov Andrii, Suprunova Iryna, Sak Viktor, Bielousov Yaroslav. The Role of International Cooperation in Addressing Humanitarian Crises and Economic Recovery in Post-Conflict Regions. Pakistan Journal of Life and Social Sciences, Vol. 22, Number 2, 2024. pp. 4305-4314

40. Kryshchanovych M., Gorban I., Kornat L., Dykyi A., Marushko N. Investment Support for the Digitalization of Socio-Economic Systems in the Context of Ensuring 28 Security. International Journal of Computer Science and Network Security. 2022. Vol. 22. No. 6. PP. 733-738. URL: http://paper.ijcsns.org/07_book/

41. Voitsekhivska S., Podyk S., Butkevych T. The Influence of the Shadow Economy on the Financial Security of Ukraine in the Conditions of Informatization of Society. Journal of Information Technology Management. 2023. Vol. 15 (4). P. 1-17.

12. Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. <http://www.un.org/> – офіційний сайт Організації Об'єднаних Націй
2. <http://portal.un.kiev.ua/> – Представництво ООН в Україні
3. <http://www.nato.int/> – офіційний сайт НАТО
4. <http://www.coe.int/> – офіційний сайт Ради Європи
5. <http://www.unesco.org/> – офіційний сайт ЮНЕСКО
6. <http://freedomhouse.org/> – офіційний сайт неурядової міжнародної організації Freedom House
7. <http://www.osce.org> – офіційний сайт Організації з Безпеки та Співробітництва в Європі
8. <http://euroatlantica.kiev.ua/ua/about/> – Інформагенція Євроатлантика

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.06- 05.01/256.00.1/Б/ОК20- 1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 26 / 26

9. <http://www.president.gov.ua> – Офіційне представництво Президента України.
10. <http://www.rada.gov.ua/> – офіційний портал Верховної Ради України.
11. <http://www.kmu.gov.ua/> – офіційний портал органів виконавчої влади України.
12. <http://www.mfa.gov.ua/> – офіційний сайт Міністерства закордонних справ України.
13. <http://www.mil.gov.ua/> – офіційний сайт Міністерства оборони України.
14. <http://ukraine-eu.mfa.gov.ua/> – «Україна-Європейський Союз» – офіційний сайт представництва України при Європейському Союзі.
15. <http://www.coe.int/uk/web/kyiv> – сайт Офісу Ради Європи в Києві.
16. <http://www.niss.gov.ua/> – Національний інститут стратегічних досліджень.
17. <http://www.nbuv.gov.ua/portal/> – Наукова періодика України. Сторінка відкритого доступу Національної бібліотеки України ім. В Вернадського.
18. <http://www.library.univ.kiev.ua/ukr/iir/library/index.php> – офіційний сайт наукової бібліотеки імені М. Максимовича
19. <http://nplu.org> – Національна парламентська бібліотека України: офіційний сайт.
20. <http://www.gntb.gov.ua/ua/> – Державна науково-технічна бібліотека України: офіційний сайт.
21. <http://www.ukurier.gov.ua/> – Урядовий кур'єр: офіційний сайт.
22. <https://niss.gov.ua/publikacii/analitichni-dopovid> – Аналітичні доповіді Національного інституту стратегічних досліджень
23. www.ukrstat.gov.ua – Державна служба статистики України: офіційний сайт.
24. <http://surl.li/sgaybt> – Цілі Сталого Розвитку: Україна.
25. <https://recovery.gov.ua/> – План відновлення України
26. <http://learn.ztu.edu.ua/> – Освітній портал Державного університету «Житомирська політехніка».